

Előfizetési ár:

Egész évre 8 ft. — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „
Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:
Egész évre 6 ft. — fél évre 3 ft.

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceumi könyvnyomda), hol mindenkor a legutóncrabb árat szabtnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. helyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 ft.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A pécsi forrás- és kút-vizekről.

(A főrealkola az évi értesítőjéből.)

— Irta: Skóff Ferenc. —

Pécs város vizeinek méltatásával párhuzamosan foglalkozni kívánok a helybeli első artézi kút vizével is. Teszem ezt azért, mert általában érdekesnek tartom a víz ismeretét, továbbá azért is, mert ismerete, a vízre vonatkozó helybeli vélemények reaktifikálására, nemkülönbén a geológiai helyzet megítélésére, par excellence alkalmas.

Az 1890/1. évről kiállított pécsi főgymnasiumi értesítőben dr. Ágh tanár ur ezen artézi kútak geológiai és technikai szempontból ismertetvén, szíves volt a vízre vonatkozó elemzéseim eredményeit (egynemely számadatnak — bizonyára sajtóhiba folytán — helytelen alkalmazásával) közölni és értékezése során helyesen megjegyezni, hogy ezen analízisek eredményéből a kút vize fölött itéletet nem mondhat, de a furás befejezése után meggyőződen elemzés érdekes dolgokat eredményezhetne. Mégis a-priori a modern munkalatt teljesen sikerültnek mondja.

Midőn valamely artézi kút furásából a geológiai formációkat feltáras reven megismerjük és a tapasztalati tényeket a formációkól eredő vizek kémiai összetételével támogatni akarjuk, szükséges, hogy általános vonásaiban a különböző formációknak megfelelő vizeket ismerjük. Es hogy a feltart közetek vagy rétegek csapását is megközelítőleg meghatározhassuk, ismernünk kell a furt artézi kút környezetében megjelenő vizek

összetételét mert csak ily ismeretek szerzése után itelhetjük meg azt, vajjon a nyert víz mily formátói jeleget tünteti fel, avagy connexusban van-e a rétegek sajátos csapása folytán a környezet vizeivel. Ily előzmenyek mellett a chemiai analysis kétségtelenül érdekes dolgakat eredményezhet.

Teljesen sikerültnek pedig csak akkor mondható valamely artézi kút furása által elért eredmény, ha a nyert víz a használati cél igényeinek teljesen megfelel.

Hogy az itt megjelölt feltételeket a kérdésben levő artézi víz megitelese céljából rendelkezésre hozassam, táblázatba foglalom alább a vizek három utolsó analysisét, és összehasonlító tanulmányozásra esatolom a korábbi években megjelölt egyéb helybeli vizek részben hezagos elemzési adatait is, melyek kiegészítve az első táblázat ide vonatkozó adataival, vezérranyul szolgálhatnak az artézi víz megitelesében.

A pécsi artézi kút vize a furás ideje alatt négy ízben vizsgáltam meg.

Először 1890. év október havában, midőn értesülés szerint a furólyuk 34 meter, a vízmélység 30.44 m., a víz- és talajfelszínkülönbség 3.56 m., a víz hőfoka 13 C° volt. E vizsgálat eredményeit mellőzöm, mert a helyi viszonyokból folyólag a víz szennyezett réti talajviz volt.

Másodszor 1890. év okt. végén a 74.67 m. mélysegből a földszin fölött 5 m. magasságra szókó 15 C° vizet. Az eredmény a táblán 1. sz. alatt áll.

Harmadszor november hóban 100.99 m. mélysegből, 2. sz.

Negyedszer 1891. év június havában, a furás befejezése után 149.72 m. mélysegből felszókó 15 C° vizet, 3. sz.

Ezen vizsgálatok és korábbi elemzéseim eredményeit a következő táblázatba foglalom, melybe a négy utolsó forrás és kút így van besorozva, amint az artézi kúttól a város belseje felé közlekednek.

A forrás vagy kút megnevezése	Egy liter vízben milligramm											
	A szulfid maradvék 180 C°-nál szártva	Mészoxyd = (CaO)	Magn.-oxyd = (MgO)	Nitrium-oxyd = (Na2O)	Nitrium = (Na-Clor)	tril vegyület	Szén-sav = (CO2)	Kén-sav = (SO2)	Szulfid-sav = (Na2S)	Clor = (Cl)	Kén-sav = (SO3)	
Artézi kút 74.67 m.	1880	810	2108	408	37.0	32.9	1888	800	13	302	2500	3.4
Artézi kút 100.99 m.	1890	380	1536	424	0.3	19.2	133.0	32.2	70.0	297	364	5.9
Artézi kút 149.72 m.	1891	812	312	30	81.0	14.9	12.8	173.7	75.2	119.1	367	36.4
Teljes-forrás	18.3	429	173	332	19.3	1.0	104.0	17.0	1.6	8.3	1.6	8.3
Kmfför-forrás	1879	457	1729	222	26.4	6.8	102.6	36.3	10.6	9.7	104	108
Püspökmalom-forrás	1879	413	1897	170	21.4	2.2	13.9	12.5	5.6	9.7	104	108
Papucslyem-forrás	1879	531	1164	94.5	29.3	6.7	168.2	100.5	18.8	11.0	104	108
Papucslyem-forrás	1879	531	1292	61.9	74.9	9.9	172.3	59.3	18.8	11.0	104	108
Bakátsly-forrás	1879	763	176.9	6.9	39.4	6.0	20.0	51.5	8.3	9.8	119.0	16.6
Lakás-lak tanya kút	1880	827	181.2	48.6	0	47.1	110.0	70.0	122.1	75.7	124.0	8.0
Madarász-forrás	1879	971	234.0	88.6	81.6	49.9	199.5	78	149	77.3	25.0	8.0
Közközlés-kút	1886	1318	241.3	59.1	159.7	70.9	172.3	121	99.820	118.0	20.340	12.3
Országot 38. sz. kút	1888	2225	612.3	124	116.1	116.1	103.4	210	657.4	179.3	470	123.4

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Novicius Gaudencius.

Novicius Gaudencius. Papi adomak, ötletek és jellemvonások gyűjteménye. III. kötet. (Harmadik fejezet.) — cimen érdekes és értékes adomagyűjtemény jelent meg Egerben Babóik József, egri egyházmegyei aldozó pap és tanítóképző tanártól. A mű első kötete «Pater Hilariusz», a második «Fráter Lukundian» cím alatt jelent meg s úgy sajtóban, mint közönségben osztatlan tetszésre talalt. Esztendőre új sorozatot ígér a szerző. A 288 lapra terjedő harmadik kötet is tele van józú, egészséges humor adomakkal, s ha ezek közt van is egy két drasztikus, azt adomakönyvben nem szabad olyan szigorúan vennünk. A «Magyar Szemle» irodalmi rovatának vezetője csak túlfinnyn, a sok edességétől megromlott zslérsől tesz tanúságot, midőn a miatt kritikájában óriási lamentációra fakad. A harmadik kötetben több adomát találunk, melyek az előző kötetekben is olvashatók, sőt olyan is van, mely magában a harmadik kötetben van megismételve. A nagy anyag-halmaz érthetővé teszi a szerkesztési hibát, mindazonáltal úgy velekedünk, hogy gondosabb szerkesztés mellett el lett volna kerül-

hető, s akkor szerzőnek nem lett volna szüksége a kissé esetlenül odavetett mentségre: «Bis repetita placet.» A kötetben van egy érdekes irodalomtörténeti reminiscencia is a 231. lapon, melyben hitelesen ki van mutatva, hogy Petőfi «Falu» végén kurta koesmas című és kezdető költeményét P y r k e r László egri érsek es német költő egy elbeszélése után írta, több helyen szó szerint fordítva azt. A könyv kedveritő, mulattató olvasmányoknak igen alkalmas és ára lüzve 1 ft 50 kr., kötve 2 ft. Közljük belőle a következő adomákat mutatól:

Volt egyszer Orosházán egy nagyon derek, becsületes, jambor plebános, az ormény származású Jakabhfy Kristóf, a ki azonban oly együgyű vala, hogy ő bizony még a jövő században sem találta volna fel a puskaport. Sok érdekes dolog történt vele, a mint ez a következő adalékokból is kitünik.

Szokásban van Orosházán a házassági hirdetéseknek így címezni a közrendű híveket: közseginkbéli becsületes ifjú N. N. stb. Történt azonban egykor, hogy a gróf Karolyi-féle uradalmak jogi tanácsosa is a hirdetések közé került; ezt azonban elfeledte Jakabhfy és szokás szerint kezdé:

— Községünkben lakozó, becsületes, — s ekkor a hirdető lapra tekintve, látja, hogy pukai Horváth László urra került a sor, tehát

így igazította helyre a közönséges címezést: Nem becsületes, hanem tekintetes nemes stb.

Es ő azt gondolta, hogy helyesen jart el.

Vass László, egyetemi tanár, sokáig volt fekete öves pappá a váradí egyházmegyének, de végre kivirított neki is a kanonokság bazsarozsája, s ez megváltoztatta eddigi ruházatát is, mint látván deakgyerek inása, és tudván, hogy a reverendus cím helyett a kanonoksággal a reverendissimus jár, mikor egyreggel bement ura szobájába, ezt kérdé tőle: — Reverendissime domine! rogo, quam reverendissimam induet hodie?

Egy káplánt oly plebaniára neveztek ki lelkésznek, a mely a legnyomorúságosabb helyek egyike volt. Szabadkozott püspöke előtt, hogy ő nem kéri ezt a helyet, és az egyházjog szerint invito non datur beneficium.

Híszén fráter, monda a püspök, nem is beneficium az, hanem maleficium.

Van a váradí megyében egy Görbed nevű plebánia. Mikor Lipovniczky püspök e községben bérmarkt, jelen volt, mint szomszéd bikási plebános, Fr. J. is, ki ebed alatt ezt monda szomszédjának:

Nem is képzeli ő mőtötagos, hogymily nevezetes helyen van most e rongyosfaluban

Ha már most e számadatokat vizsgálva, fenntartjuk szennyeződés mértékűl a salétromsavat és chlort, úgy szembetűnik azonnal, hogy az 1. sz. alatti víz egyszerűen szennyezett talajvíz. A 2. számú, mely 100,99 méter mélységből ered, kevésbé szennyezett s telemes vastartalmánál fogva önálló eredetre mutat, de némileg mégis érintkezik a talajvízzel. A 3. számú, vagyis a mai ürtézi víz, ismét erősen szennyezett s bizonyára a két előzőnek keveréke, ami főleg onnan ered, hogy a kút csöve 100 méter mélységben meg van hasítva azért, hogy az ott eredő tisztább vizet felszínre juttassa.

Ha összehasonlítjuk e vizet magasabban fekvő forrásveizeinkkel, kétségtelenül tapasztalhatjuk, hogy az emezekkel nem identikus.

Ha végre a hozzá közelfekvő Lakits- és Madarász-féle vizekkel állítjuk párhuzamba, előtűnik azonnal a homogenitás. Teljes hasonlóság a fenti és egyéb helyviszonyokból folyólag természetesen nem létezhetik.

A bakteriumok számára nézve e víz az I. tabla adatai szerint a második helyen áll, aminek oka a mélységben és ennek révén a beszűrődés nehézségeiben keresendő.

Az artezi víz utóbbi elemzése tehát valóban érdekes dolgokat eredményezett, mert kimutatja a téves helybeli felfogást, mely e víz eredetét a város fölött emelkedő északi magaslatoz közelében medencéibe helyezvén, azt tiszta forrásvíznek tartja. Kimutatja azt, hogy e víz igen erős connexusban van a város lakott területén beszűrődő szennyes vizekkel. Támogatja és megerősíti eme tényeket az, hogy az évszaki légköri csapadék ingadozása úgy a felhajtó nyomást, mint e víznek — már a vele foglalkozók által is felismert — minőségét erősen befolyásolja.

A sikert pedig csak egy tekintetben concedálok: ez idő szerint a mennyiség tekintetében. Minőségére nézve mérvadó a cél, melyre a víz használtatik.

Vegyük figyelembe először a gyáripari alkalmazást Bizonyos az, hogy sok nitrát és chlorid-tartalmánál fogva gőzfejlesztésre való használatnál kevesebb és lazább szerkezetű kazánkövet rak le, mint azok hiányában. De

kérdésnek tartom, vajjon hosszabb idei használatnál, állandó magas hőmérsékletben és vas-jelenlétében, nem fognak-e ezen sók decomponalódní és nem állanak-e elő a kazán falain corrosiók? Ennek megfigyelése, már csak közbiztonsági szempontból is, méltó foglalkozás volna.

A siker második kriteriuma: e víznek egészségügyi méltatása. Erre nézve utalnom kell a fönnebb jelzett szakvélemények kapcsán elmondott viszonyokra, melyek szerint e víz a szennyezett vizek közé sorolandó. Bizonyítja ezt azon körülmény is, hogy — értesülés szerint — e víznek élvezete diarrhöet idéz elő.

Az elsoroltak szerint a pecsi artezi kút vize valamely kőzet sajátos jellegét nem tünteti fel, tehát nem ered onálló értentlen forrásból: érintkezik a talajvizekkel és azok által erősen szennyezve van. Einnél fogva nem felel meg a nevéhez fűződő követelményeknek s így a kút furatása teljesen sikerültnek nem mondható. * * *

Végül futó pillantást vetek a Tettye-forrás vizét érintő tényezőkre, melyek e víz közérdekű viszonyaira nézve fontosak lehetnek.

E víz a Meesek-hegy laza, repedezett, főleg észak-északkeletre dülő kagylómészkből ered melynek fekjét a hegy zöme felé dülő tornárból verfeni rétegek képezik, mivel fogva a hegy vize nyugatra lejt és csak véletlen conturbatiók nyitottak számára utat délen a Tettye völgyében.

A hegy gerincén vonuló vízvalasztótól északra eső lejtőt a wengeni réteg bitumenes márgapalája fedi, melyen teleptemes homokkő nyugszik. (I. Böckh I. 1876.)

Ezen északi lejtőnek „lámpás” nevű völgyében köszéntelegek fordulnak elő, tehát a széndús lias e helyen benyomul a homokkő határáig, esetleg annak közékvöeteivel érintkezik.

E helyen, szemben a Tettye-forrással, művelés alatt álló tárna van, mely a hegy vízének kis részét levezeti. E víz a megkezdett analysis szerint egy literben tartalmaz 1580 gr. szilárd anyagot, ebben 0,947 gr. kénsav = SO₃ mint vasulphat és 0,00296 gr. chlor van jelen.

A geologiai térkép szerint ki van ugyan zárva annak lehetősége hogy e tárna mélyebb behajtása a Tettye vizét egykor alterálja, mégis, tekintve azt, hogy a hegytömb több helyén conturbatiók észlelhetők, a telepmentes homokkő pedig agyagpalás közékvöetekkel bir: kívánatos volna az érintett tárna által eddig feltart rétegeknek szakszerű megvizsgálata oly célból, hogy végleg megállapíttassék, vajjon e tárna jöhet-e érintkezésbe a wengeni réteggel, mely esetben a hegytömb vízének nagy része, a vízvalasztó dacára is, itt nyerne kifolyást. Ez pedig a Tettye-forrásra végzetessé válnék, minthogy a tárna csak mintegy 10 méterrel fekszik magasabban a tengerszintől, mint a Tettye-forrása.

E forrás vízének célba vett és az új vízvezeték táplálására fogantatott felhasználása körül, a víz mennyisége tekintetében is aggályok merülhetnek fel.

Ismeretes ugyanis, hogy az új vízmű műszaki berendezésénél számítás alapjául a város vízsükségele vétegett és kevés figyelemben részesült a víz mennyisége, amit a Tettye szárazabb évekből szolgáltat.

Ebből folyólag a vízmű meretei különösen annak alsó viszonylagos víztartója, nem áll arányban a nyerhető víz mennyiségével. Miből ismét azon számtanilag is könnyen kimutatható calamitás következik, hogy e víztartóban száraz évek nyarszakában a víz nem fog túlfolyásig emelkedni, hanem a nap száka szerint emelkedve vagy szállva stagnálni fog.

Ezen körülmény pedig úgy a technikai kellemetlenségek, mint a bakteriologia szempontjából nagyon megfontolandó.

A püspökalmi forrás vizet pedig mai állapotában a vezetékhez esatolni közegészségügyi (I. I. tabla) kockázatot volna annélkül, hogy a vízsükséglet ez által fedeztetnék.

Szükséges tehát oly könnyen létesíthető expediensről gondoskodni, mely az igényeket minden irányban kielégíti. Ami e város kulturális haladása, áldozatkészsége és a parancsoló kényszerűség folytán hogy meg fog történni, bizonyosnak tartom

(Vege.)

— Arra valóban kíváncsi vagyok, hogy miről lehet nevezetes e falu, szót a püspök. Mire így felelt Fr. J.:

— Arról, kegyelmes uram, hogy Berzsenyi Dánielnek „A magyarokhoz” című híres ódjában e faluról is említés van tőve.

— Hogy-hogy?

— Méltóztassék hallani: Róma ledől s rabigába gorbod!

Nagy dörömbölést és lármát csaptak a kispapok sötétben a silentium dacára esti ima után. Javában folyik a mulatság, midőn a praefectus váratlanul benyitva mondja:

— Legyen világosság!

Mire egy basszus hang nagykomolyan megszólal a sarokból:

— Es nem lön.

Boldogult Scitovszky pécsi püspököt, ki az apácák zárdáját alapította, eredeti ötletei miatt, még ma is emlegetik a pécsi öregek. Abban az időben nagy drágaság uralkodott Pécsen, de azért a köznép úgy élt mint a legtermőbb évben. Ezt látván és tapasztalván a tót származású Scitovszky, egyszer a székesegyházi prédikációja alkalmával, hogy hallgatóit takarékoságra intse, azt találta mondani:

— Szegény ember ázt egyik á mi van! Scitovszky e mondatát ma is sokszor

hangoztatják Pécsen, csak hogy egészen más értelemben. Ma nap a szegény ember, ha nem tud, vagy nem akar bőjtölni, egyszerűen azzal nyugtatja meg magát, hogy: Szegény ember ázt egyik á mi van!

*

Tóth Ferenc elhalt pécsi eist. tanárról is igen sok teljegyezni való maradt. A sok esetből álljon itt néhány.

Nevezett tanár úr kövágó-szöllősi földműves fia lévén, a milyen szintre, rokonszenves pap és tanár volt társai és a felsőbb osztályú tanulóik előtt, kétszer annyira gyűlöttek a kis diákok. Egyik évben javában folyt az országgyűlési képviselő-választásokra a korteskedési előkészületek. Tóth maga szívből-lelékelből ellenzéki volt, de a diákoknak a legszigorúbban megtiltotta a pártos politizálást. Egy szép vasarnapi délután nagy-szerű ellenzéki körmenetet rendezett Irányi Dániel képviselő-jelölt tiszteletére a függetlenségi és 48-as párt. 400 lovas, a 3 zenekar, 200 fehérruhás kis lányka s mintegy 3-4 száz „Eljen Irányi Dániel!” felíratú magyar nemzeti zászló díszítette a több ezer választó polgár s mezitlábasko nagy tömeget. Két semmirekellő diák, kiknek utjuk Irányi fő-fő kortesei voltak, a tanári tilalom dacára is résztvettek a nagy ünnepélyen. A főtéren haladván el a menet, egyik jobban szurkolt

mint a másik. Hatha meglátja őket Tóth tanár az ablakából. A főgymnasium épülete epen a főtéren lévén a „drukk” nem is alaptalan. Miért is úgy segítelt helyzetet a két fő-kortés, hogy az egyik a nagy dob mögé bujt, a másik meg társa mellett igyekezett buvó-helyet keresni. Mind haladtalan! Masnap reggel Tóthnak első szava volt:

— Gyertek csak ki, ti Irányisták!

Volt általános megrökönyödés. Talán minden diák jobban félt a bekövetkezendőtől mint éppen a két köpő. Ezek, hogy meg a gyanút is elhárítsák magukról, szétneveztek bambu képpel társaik között, hogy hát lássák, ki is volt az a két jómóvár, a ki a tulszigori tanár úr rendeletét megszegni merészelt. Ez még jobban kihozta Tóthot a flegmából, hanem hogy a dolgot érdekesebbé tegye, kihítt het tanulókat a latin nyelvből feleletre. Ott, a hogy úgy, elkekergette a „mensa-mensae”, a két mákvirág utóljára maradt.

Borzasztó halotti esend állott be. Tudták, hogy az öreg nem alaptalanul vadaskodik. A leckéből nem is kérdezven egyszerűen így szolt Tóth a nagyobbik Irányistához

— No haljunk a tegnapi Irányi-nótát!

— Nem is vótam én ott, hogy tannám én azt, — szolt vissza nyers, modortalan hangon az egyik, kinek a ments-vára a nagy dob volt.

Megyei közgyűlés.

Baranyavármegye hétfőn tartott közgyűlése száraz és érdektelen volt, mint maga a tárgysorozat. A bizottsági tagok is meglehetősen gyér számban jelentek meg, ami nem is esoda: most van a legnagyobb munkaidő a gazdaságokban és az uralkodó nagy hőség epenséggel nem alkalmas arra, hogy az embereket Pécsre csalogassa. A közgyűlés tárgyalásait — Kardoss Kálmán főispán szabadságon lévén — Szily László alispán vezette. Az országgyűlési képviselők közül ott voltak: Simonffy János és Perczel Béni és Vajay István. A tárgyalás csaknem vita nélkül, simán folyt. Feltűnt, hogy a praktikus észjárású, gyakorlati értező szónokoknak a megyei közgyűlés meglehetősen szűkebb van. Más szóval szép beszédekkel sokszor hallunk, de célra vezető megoldást, elfogadható expedienst csak nagy ritkán, mondhatnók csak akkor, ha az alispán proponál valamit, ami rendszeren a legelszerűbb és ügyesen megoldja a kuszált esemélt. A közgyűlés már megszokta, hogy nálá tartja a megye az esztét. Ez uttál azonban az alispán az elnöki székben ül és a dolog természeténél fogva nem igen szólhatott az ügymenethez. Kifűnt, hogy jó volna, ha a megye nem egy helyen tartaná az egész-készletet. Egy kis «tartalekről» jó volna mentől hamarabb gondoskodni. Tettünk egy igen komoly észrevételt is és ez, hogy a közgyűlésen igen rikkó szímben tűnt ki az az ellentét, hogy a megyei önkormányzat és a kormányhatóság intézkedések között van. A megye nem kevesebb, mint öt fontos ügyben tört fölterjesztést, melyek közül négy közszükséget képező szabályrendeletre vonatkozott és a különböző szakminiszterek mind az öt ügyben elutasító rendeletet adtak ki. Ez a helyzet nemcsak a legnagyobb mértékben egészségtelen, de okvetetlen depimáló hatással is kell hogy legyen a kedélyekre. A megye közönsége érzi és tudja, hogy mily szabályrendeletekre van szüksége, azok nagy és hónapokig tartó munkával el is készülnek, jóváhagyást azonban nem nyernek. Igazán kar a felesleges munkaért, töltszerűbb volna, ha a kormány dolgoztatna ki a szabályrendeleteket. De akkor mire való volna az önkormányzat, ha még arra sem jó, hogy egy szabályrendeletet megalkossor. Hanem azért: szaporítani kell az önkormányzat garantiait!

A gyűlés nevezetesebb tárgyaiból megemlítjük:

Az alispán a koronázási jubileumról. Szily László alispán üdvözlővén a közgyűlésen megjelent tagokat, megemlékezett a koronázási jubileumról, a következő meleghangú enuntiatiót tette: «Mielőtt ügyeink tárgyalására átmenőnk, megengedi a t. bizottság, hogy utolsó ülésünk óta lefolyt azon ünnepélyről megemlékezzem, melyhez hasonlóan bensőség és fény tekintetében és szászadban hiába keresnénk — értem a Budapestben lefolyt legalkotmányosabban uralkodó felséges urunk királyunk 25 éves megkoronázására ünnepélyét. Ez ünnepély, t. bizottság, nem csak nemzetünk ősi fényében tündökölése által lesz felejthetetlen, de főleg nemzetünk alkotmányos királyi iránti hűségét és szeretetét oly hévvel és bensőséggel fejezte ki, hogy ebből a világ felkent koronás fői kell hogy tanulságul vegyék, hogy a már felvilágosult és haladó századunkban a koronának biztos támaszat ne a szuronyok rengeteg számában, de népek igaz szeretetében keressék és azt mint felséges urunk királyunk vonzó példája fényesen igazolja, alkotmányos uralkodás és népek boldogítása utján fel is találadják.» A közgyűlés az alispán szavait lelkes éljenzessel fogadta és tette magáéivá.

A közgy. bizottságban egy hely megüresedvén, a kijelölő bizottság (tagjai: Simonffy János elnöke alatt Perczel Béni és Forray Iván) Szily Pongrácz sásdi országgy. képviselőt jelölte, ki is az összes szavazatokkal megválasztott.

A megye kegyelete. Radocsa Sándor indítványára a megye közönsége elhatározta, hogy Baross Gábor elbunyit kereskedelemügyi miniszter érdemeit jegyző-könyvileg örökíti meg, özvegyéhez pedig részvétart intézessék.

Az atyáskodó kormány. A belügyminiszter a megye által a munkakeresés ügyére alatti oszavargás megállítására alkotott szabályrendeletet, mely egy év óta nagy sikerrel alkalmaztatott és minden tekintetben bevált meg sem misítette. — A keresk. miniszter a kéményseprési szabályrendeleten tervezett módosítást nem hagyta helyben. — A belügyminiszter a magánlegeltelen korlátozása iránt alkotott szabályrendelettel jóváhagyást megtagadta. — E kérdéshez hozzászólt Jagits József és Szieberth Nándor, mindketten hang-

súlyozván, hogy más alapon kellene valamit tenni, miután a kérdés megoldása elsőrendű fontossággal bír. — Perczel Béni felszólalásában megemlítte, hogy e kérdés országos rendezésére a kormány kötelező ígeretet tett és biztosra várható, hogy az erre vonatkozó javaslat még ez év őszén törvényerőre fog emelkedni, a miben a közgyűlés még is nyugodott.

Interpellatio az alispánhoz. Jagits József interpellatiót intézett az alispánhoz a bezedekek körjegyzőség helyettesítése ügyében. A bezedekek körjegyző: Simon Alajos ugyanis nyugalomba vonulván, ez állás a választás megejtéséig a főbíró által helyettesítés útján töltetett be és pedig Kusinszky Ferenc által. Az interpellatio épen e helyettesítésre vonatkozott, azt kérdezvén Jagits, van-e tudomása az alispánnak, hogy Kusinszky előzőleg, mint Látrány somogyegyei község jegyzője Somogyvármegye alispánja által kormányhatóság jóváhagyással állásától — többrendbeli visszaélése miatt — elmozdítottak. Kérdi továbbá az alispántól, hogy helyesli-e e helyettesítést? Ha pedig nincs róla tudomása, mit szándékozik ez ügyben tenni? Szily László alispán megegyezve, hogy Kusinszky nevet most hallja először, kijelenti, hogy a jegyzői helyettesítések az illető főbírák hatáskörébe tartoznak és az alispánnak a törvény nem ad módot és alkalmat, hogy ezen ügybe beavatkozhassek. A közgyűléssel egyetértésben hajlandók vagyunk e felfogást mi is magunkéva tenni: szükségesnek tartjuk azonban hangsúlyozni, hogy a főlzolgabíráknak az ily helyettesítéseknek a legnagyobb körültekintéssel kell eljárniok, hogy a községek élére «comme il faut» emberek jussanak. Ami pedig specialiter a bezedekek körjegyző-helyettesítést illeti, azon erős reményünket fejezzük ki, hogy a helyettesítésből nem lesz véglegesítés. Az olyan jegyző, ki hivatalában visszaéléseket követ el, a társadalom ellenesége és a társadalom ellenségeit nem diszes hivatalhoz kell juttatni — hol elvegyék más tisztességes emberek kereset forrását — hanem — arhatatlanokká kell tenni. — Szapientia pauca.

A megyei gyámpénztár pénzkészlete, miután azt kamatoztatás vegett az államkincstár nem fogadta el, továbbra is meg-hagyatnak a pécsi takarékpénztárnál 4% mellettl. Ezzel kapcsolatban a közgyűlés utasította a megyei árvaszakét, hogy a hátrale-

Puff! meg volt a polleves. (Ennek osztogatását igen sok ízben alkalmazta a turka reverendás professzor ur.)

A mi Irányításk nem várta a második adag nyakleves, hanem rögtön kérdezte a tanárt, hogy

— Melyiket daloljam el tanár ur?

— Ugy-e, semmirevaló, többet is tudsz egyenél s még is el akartad tagadni, hogy ott voltál? Hát csak dalold el, a melyiket jobban tudod.

Erre aztan rakedzte: Kossuth Lajos azt üzente.

Még a felében sem volt, midőn az óriási kacagás miatt a tanár felbeszakította s elővette a másik Irányítást. Ez okosabb lévén társánál nem kérdezte, hogy melyiket dalolja el, hanem mindjárt nyomban, — hogy kikerülje az arculást — ragyújtott a másik kortes nőtára, hogy azt mondja:

— Szép az ibolya, szép a virága,

Szép az Irányi szeme járasa.

Betekints Irányi a szemembe.

Sir a jobb párt a mérgebe . . .

A diákság már az első sor éneklésénél oly hangos habotaba tört ki, hogy a tanár ur képtelen volt őket lecsendesíteni. Mindez azonban nem hozta ki sodraból a kis Irányistat. Még meg is «da capo al fine»-zte a nótát.

Betekints Irányi a szemembe.

Sir a jobb párt a mérgebe . . .

A dolog vége az lett, hogy a Kossuth-nótás szép kacskaringós ö-öst kapott a latin nyelvből, s a kisebbik honfi pedig hasonló ékes numerát — a magyar nyelvből. (A Kossuth-nótásból Tolna-megye N-d községeben

önálló gyógyszerész, s a «Szép az ibolya»-ból pedig Pécselt tanító és író lett.)

Egy évben a vizsgálatok alkalmával a természetrajz-nál elnök volt. Neki ez nem lévén szakmája, már meguntta azt a sok egy, ket, három s több porodás növény száraz felsorolását. Végre aztan, mint elnök élvén szólaási jogával, azt kérdezte az egyik diaktól:

— Mondd meg, melyik a legnemesebb magyarországi növény?

Erre a furcsa kérdésre persze a szak-tanár ur sem adhatott volna elfogadható választ. De Tóth hamar odamondta a gondolkozó diáknak

— Számár? hát a kövágó-szöllősi töltött káposzta. (Lévént t. i. ő fötisztelendősége kövágó-szöllősi születésű és a töltött káposztának rendíthetetlen híve.)

Ha a kis diák nem tudott felelni, még jobban zavarba hozta.

— Van-e okosabb fia az apádnak? — szokta gyakran kérdezni.

Ha a tanuló azt felelte, hogy van, akkor ez volt válasza:

— Meg is látszik, hogy te vagy a legnagyobb számár.

Ha pedig a diák úgy felelt, hogy nincs, erre is volt nyomban válasza:

— No, milyen okor lehet a legbutább, ha te vagy a legokosabb!?

Boldogult Vojtyák Antal egy időben tanárkodott a pécsi főgymn.-ban; később — értvén ő több szlav nyelven — kitették plé-

bánosnak Pécsbányatelepre. Az öreg ur felvidéki tót zember lévén, sokszor hallotta e mondást — h-d trefából hol meg gnyként: a tót nem ember. S — a A — r. most pécsbelvárosi, a betvenes évek legvégen bányatelepi tanító volt, kivel Vojtyák igen jó labon állott s kit gyakran hívott magával sétára, a mely alkalmakkor adomákkal kellett a tanítónak mulattatni az öreget. Egyszer azt találja mondani a plébános, hogy mesélné el ennek a bolond mondasnak (t. i. a tót nem ember) a keletkezését. A tanító őszinte tisztelője lévén az öregek, eleinte vonakodott a mese történetét elmondani, nehogy az öreg ur nemzetiségében sérve érezze magát. Semmi kifogás nem használt s S — a A — r kénytelen volt a kurae-labanc világból eredő s mindnyájunk előtt ismeretes mondas történetét elmondani. Mire az öreg oly tüzbe és méregbe jött, hogy rövid idő múlva a szél ütötte meg. Később némileg felgyógyulván, még egy-kétszer el-elsetált a fiatal tanítóval, de soha sem kérte ezt többé a tót nem ember — adoma újból való elmondására. (Hátha még azt is hallotta volna az öreg Vojtyák, a mi egy alföldi város temetőjének egyik sírkövén olvasható! Akkor talán nyomban megüti a guta a különben jobb sorsot érdemlő plébánost. — Ez a sírfelirat hangzik pedig ekképen: «Itt nyugszik három ember, meg egy tót.» A dolog meséje az, hogy egy borzasztó hideg éjt követő reggelen négy embert találtak az ország-úton megfagyva. — halva. — Három alvidéki ember fektűt ott és egy felvidéki drótos tót. A dolog mesének látszik, de való tény.)

Árverési hirdetés.

Alulírt kik. bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy **vb. Schack Ferencnek** 1892. évi ápril hó 21. napján leltározott és **1447 frt 25 kr-ra** becsült ékszerből álló ingóságai a pécsi tek. kir. tszék mint csődbírósnak 5472/1892. sz. végzése folytán nyilvános árverés alá fognak bocsáttatni.

Mely árverésnek a helyszínén vagyis Pécsen, **Haltér 1. sz. a.** leendő eszköz-lésére 1892. évi **július hó 14. napjának** délutáni 2 órája határidőül kitűzetik s ehhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingók az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbit igérőnek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára azonnal készpénzben kifizetendő

Kelt Pécsen, 1892. évi július hó 1.

Fonyó István kir. jbir. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Kis Nagy Mihály szabolcsi lakosnak Góják Márton nagykozári lakos elleni 158 frt 90 kr tőke s jár. iránti árverési ügyében adósnak Nagykozár községben levő s a nagykozári 61. sz. tkvi I. alatti (184—186) hszin. 59 sz ház, udvar és kertjére 496 frt kiküldési árban, s az ugyanezen tjkben felvett 58 telekből, erdő s legelőilletőségéből Góják Mártont illető 1/3 részére 1222 frt kiküldési árban, végül a nagykozári 202. sz. tjkben felvett (2539—2540) hszin. pince s szőlőből Góják Mártont illető részére az egész 1/3 részére 226 frt kiküldési árban 1892. évi **augusztus hó 5-ik napján** délelőtti 9 órára N-kozár község házában az árverés megtartatni fog. Az árverezni szándékozók azzal hivatnak erre meg, hogy bánatpénzül a becsár 10°-át kötelesek a kiküldött végrehajtó kezére az árverés előtt letenni.

Kelt a pécsi kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1892. március 3-án.

Bogyay Pongrác kir. tszéki bír.

II. Póthirdetés.

A pécsi kir. tszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Davidovits István végrehajtonak Jovánovits József n.-budméri lakos végrehajtást szenvedő elleni 30 fr 75 kr. s járuléka iránti végrehajtási ügyben 5520/892. sz. n. kibocsátott árverési hirdetésben a n.-budméri 65. sz. tjkben felvett 103b/2 II b hsz. belsőségből Jovánovits Józsefet illető részre 44 frt kiküldési árban és a 80. sz. tjkben felvett 1051 hsz. részre 63 frt; az 1141. hsz. fekvőségre 51 frt kiküldési árban Nagy-Budmér község házába **1892. július hó 30-ik** napjának délelőtti 9 órájára kitűzött árverés az 1881. 60. t. c. 167. §-a alapján a n.-bólyi segélyegylet végrehajtó érdekében is 200 frt tőkekövetelése s járuléka kielégítése végett megtartatni fog.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság. 1892. évi június hó 17 én.

Bogyay Pongrác kir. tszéki bír.

Árverési hirdetés

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az augsai es. kir. jkroság 21815/91. sz. végzése által Greuner Ernő végrehajtonak javára

Matkovics János

pécsvárad lakos ellen 189. frt 23 kr. tőke. 6 frt 60 krnak 1891. jan. 22-vel. 91 frt 91 krnak 1891. febr. 18-vel. 83 frt 72 krnak 1891. febr. 26-vel. 7 frtnek 1891. jun. 19-vel számílandó 6 száz 166 kamatai és eddig összesen 24 frt 12 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 482 frt 40 kr-ra becsült házi bútortok, ágy ruha, kocsis. lá. lőszerszám, sertés, hidas, pálmás kazán, mész, vasabr. bordák, prés, mérleg, talicska, trágya, hosszú kocsis oldai, deszka és szelelő rostából álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatni.

Mely árverésnek az 560. 1892. p. sz. kiküldést rendelv. végzés folytán a helyszínén, vagyis Pécsváradon, alperes lakásán leendő eszköz-lésére 1892. július hó 18-ik napjának d. e. 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 §-a értelmében a legtöbbit igérőnek becsáron alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 18-1-évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsváradon, 1892. évi július 3. napján.

Gyimóthy János kir. bírósági végrehajtó.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Armin és Testvére
Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.
 Saját gyártmányu mindennemű **vonós, verő, fa- és réz fúvó hangszerek** és azok kellekei és alkatrészei.
 Mindennemű hangszerek és zenélő művek **javítása és kihangolása** szakszerű pontossággal eszközöltek.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye (tetemesen nagyobbitva)

Pécsen, Ferenciek-utca 11. sz.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó, disz és ebédli szobák**, mindennemű **fa, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók** és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.